

Sila ADAK

Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Mali Hukuk Ana Bilim Dalı Araştırma Görevlisi

**DİJİTAL EKONOMİNİN DOĞRUDAN
VERGİLENDİRİLMESİNDE
BAĞLANTI SORUNU VE OECD
ÇALIŞMALARI BAĞLAMINDA
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1
I. DİJİTAL EKONOMİDE BAĞLANTI SORUNU.....	5
A. Vergilendirme Yetkilerinin Paylaşımı.....	5
B. Daimî İş yeri Kavramı.....	18
1. Daimî iş yeri kavramının ortaya çıkış nedeni.....	18
2. Daimî iş yeri kavramı	23
a. Sabit Daimî İş yeri	24
b. Bağımlı Temsilci Daimî İş yeri	29
C. Dijital Ekonomi Kavramı.....	34
D. Dijital İş Modelleri.....	36
E. Dijital İş Modellerinin Ortak Özellikleri.....	41
1. İş faaliyetlerinin küreselleşmesi.....	42
2. Gayri maddi varlıkların önemi.....	43
3. Kullanıcı/müşteri verileri	44
4. Kullanıcı/müşterinin ürettiği ağ etkileri.....	45
F. Dijital Ekonomide Daimî İş yeri	47
1. Yalnızca internet sitelerinin kullanılması durumu	48
2. İnternet sitesinin bulunduğu ağ sunucusunun işletilmesi durumu.....	50
3. İnternet sitesinin bulunduğu ağ sunucusunun internet servis sağlayıcısı aracılığıyla kullanılması durumu	57
G. Dijital Ekonomide Bağlantı Sorunu	59

II. BEPS PROJESİ EYLEM PLANI 1 (BEPS 1.0)

ÇALIŞMALARI KAPSAMINDA ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	67
A. BEPS Projesi ve Eylem Planı 1	68
1. Dijital Ekonomi ile Şiddetlenen BEPS Sorunları	73
2. Dijital Ekominin Yarattığı Daha Kapsamlı Vergisel Sorunlar.....	84
B. 2015 Nihai Raporu Çözüm Önerileri.....	85
1. Çözüm önerilerinde esas alınan ilkeler.....	86
a. Ottawa Konferansı (1998) ilkeleri	86
b. “Değer yaratma” kavramı	90
2. Önemli ekonomik mevcudiyet bağlantısı önerisi.....	95
3. Kaynakta kesilecek bir vergi önerisi	104
4. Dengelme vergisi çözüm önerisi	108
5. 2015 Nihai Raporu sonucu	111
C. Tek Taraflı Önlemler	115

III. SÜTUN 1 ÇALIŞMALARI (BEPS 2.0) KAPSAMINDA

ÇÖZÜM ÖNERİSİ: A TUTARI	125
A. Genel Olarak Sütun 1 Çalışmaları	125
B. 2019 Kamuoyu Danışma Belgesinde Yer Alan Teklifler	127
1. Kullanıcı katılımı teklifi.....	128
2. Pazarlama ile ilgili gayri maddi varlıklar teklifi.....	137
3. Önemli ekonomik mevcudiyet teklifi	140
C. Birleştirilmiş Yaklaşım Önerisi (A Tutarı)	145
1. A Tutarı'nın kapsamı	146
a. Aktivite testi	147
b. Hasılat eşiği testi.....	150
2. A Tutarı'na ilişkin bağlantı kuralları.....	153
3. A Tutarı'nın hesaplanması.....	158
4. A Tutarı'nın uygulanması	162
5. A Tutarı'nın başarı şansı.....	165
a. Basitlik ilkesi açısından	165

b.	Dijital ekonominin vergilendirilmesi sorununa çözüm olması açısından	167
c.	Çözüme esas alınan ilke açısından	168
d.	Uzlaşıya ulaşmadaki başarısı açısından	169
IV. KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ: BM MODEL VERGİ ANLAŞMASI MADDE 12B	175	
A.	BM Model Vergi Anlaşması Madde 12B Önerisinin Teknik Özellikleri	176
1.	Verginin Kapsamı	176
2.	Verginin Temel Aldığı Bağlantı Kuralı	179
3.	Verginin Toplanması.....	180
a.	Brüt Gelir Üzerinden Toplanması	180
b.	Net Gelir Üzerinden Toplanması.....	184
4.	Verginin Uygulanması	186
B.	Madde 12B'nin Başarı Şansı.....	187
1.	Basitlik Açısından.....	187
2.	Dijital Ekonominin Vergilendirilmesi Sorununa Çözüm Olması Açısından	188
3.	Çözüme Esas Alınan İlke Açısından.....	190
4.	Uzlaşıya Ulaşmadaki Başarısı Açısından	191
SONUÇ	193	
KAYNAKÇA.....	197	